

Huvudman

Pops Academy AB

Organisationsnummer 556958-3197

elsa.vernier@academedia.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Pops Academy Karl Johan i Örebro kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Pops Academy AB att senast den **onsdag den 30 oktober 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande modersmålsundervisning, särskilt stöd i form av anpassad studiegång, distansundervisning samt registrering av frånvaro och information till vårdnadshavare. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Pops Academy AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Pops Academy AB ska vidta följande åtgärder

Modersmålsundervisning

1. Se till att den information elever och deras vårdnadshavare får om modersmålsundervisningen på skolan, innehåller rätt och fullständig information. Informationen ska innehålla följande uppgifter.
 - a. Om hur modersmålsundervisningen anordnas på skolan, det vill säga som språkval samt inom ramen för skolans val eller utanför den garanterade undervisningstiden.
 - b. Vilka kategorier av elever som ska erbjudas modersmålsundervisning, det vill säga:
 - att en elev som har en vårdnadshavare med ett annat modersmål än svenska ska erbjudas modersmålsundervisning i det språket om det är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet och eleven har grundläggande kunskaper i språket.

att en elev som tillhör någon av de nationella minoriteterna ska erbjudas modersmålsundervisning i elevens nationella minoritetsspråk.

att elever som är adoptivbarn och har ett annat modersmål än svenska ska erbjudas modersmålsundervisning även om språket inte är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet.

att modersmålsundervisningen inte omfattar mer än ett språk för en elev men att romska elever som kommer från utlandet får ges modersmålsundervisning i två språk, om det finns särskilda skäl.

- c. Om huvudmannen anordnar modersmålsundervisning utanför den garanterade undervisningstiden, är huvudmannen skyldig att erbjuda eleven sådan undervisning i sammanlagt högst sju läsår under elevens skoltid samt att eleven ska erbjudas modersmålsundervisning under längre tid om eleven har ett särskilt behov av sådan undervisning, om eleven undervisas i de nationella minoritetsspråken eller i ett nordiskt språk. (10 kap. 7 § skollagen, 5 kap. 7–11 §§ och 9 kap. 5–7 §§ skolförordningen (SFS 2011:185), Läroplanen för grundskolan Lgr22, avsnitt 1. Rättigheter och skyldigheter).
2. Se till att informera samtliga elever och vårdnadshavare om elevernas rättigheter och valmöjligheter enligt punkten 1 ovan, både innan eleven och dess vårdnadshavare anmäler intresse om att delta i modersmålsundervisning i samband med ansökan till skolan och fortlöpande under elevens tid på skolan. Huvudmannen ska se till att informationen ges skriftligen innan den 30 oktober 2024 samt muntligen vid minst ett tillfälle under höstterminen 2024. Huvudmannen ska dokumentera till vilka informationen lämnas, innehållet i informationen, när informationen lämnades samt planeras att lämnas. Huvudmannen ska också dokumentera och redovisa vilken information som ges samt hur och när den ska ges inför att elever ansöker om en plats till skolan. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (10 kap. 7 § skollagen, 5 kap. 7–11 §§ och 9 kap. 5–7 §§ skolförordningen, Lgr22, avsnitt 1. Rättigheter och skyldigheter).
3. Se till att samtliga elever på skolan och deras vårdnadshavare får tydlig och tillgänglig skriftlig information om rätten till modersmålsundervisning inom språkvalet. Av informationen behöver framgå hur erbjudandet om modersmålsundervisningen inom språkvalet ser ut på den aktuella skolan samt vilka kategorier

enligt punkten 1. b. ovan som har rätt att ansöka om modersmålsundervisning som språkval. Huvudmannen ska dokumentera innehållet i informationen, hur informationen tillgängliggörs och när informationen planeras att lämnas för de elever som ska välja språk inom språkvalet läsåret 2024/25. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (5 kap. 8 § och 9 kap. 5–7 §§ skolförordningen), Lgr22, avsnitt 1. Rättigheter och skyldigheter).

Särskilt stöd i form av anpassad studiegång

4. Se till att samtliga beslut om anpassad studiegång innehåller uppgifter om vilka avvikelser som gjorts från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. Huvudmannen ska ge in samtliga åtgärdsprogram innehållandes beslut om anpassad studiegång som rektorn har fattat under perioden den 4 juni 2024 till och med den 24 oktober 2024. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 12 § skollagen).

Distansundervisning

5. Se till att, för det fall distansundervisning fortsatt ges till elev nummer 10, upphöra med det. Detta gäller även andra eventuellt förekommande fall av distansundervisning på skolenheten. Huvudmannen ska ge in åtgärdsprogram inklusive utvärderingar som är gjorda för elev nummer 10 under perioden den 4 juni 2024 till och med den 24 oktober 2024. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (1 kap. 3 § skollagen, 3 kap. 11–11a §§ skollagen, 22 kap. 5 och 9 §§ skollagen, 23 kap. 17 § skollagen).
6. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 2 september 2024 informera rektorn vid skolenheten gällande vilka bestämmelser och förutsättningar som gäller för beslut om särskilt stöd i form av distansundervisning (2 kap. 34 § skollagen, 1 kap. 3 § skollagen, 3 kap. 11–11a §§ skollagen, 22 kap. 5 och 9 §§ skollagen, 23 kap. 17 § skollagen).

Registrering av frånvaro och information till vårdnadshavare

7. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 2 september 2024 informera alla lärare som undervisar elever på skolan kravet på att registrera alla frånvaro inklusive frånvaro i form av sen ankomst samma dag som den inträffat samt om skollagens krav på att

informera elevers vårdnadshavare samma dag som eleven varit frånvarande. Huvudmannen ska dokumentera hur, när och till vilka informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (2 kap. 34 § och 7 kap. 17 § skollagen).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen Pops Academy AB en anmärkning avseende brister rörande skolans arbete mot upprepade och längre frånvaro. Pops Academy AB ska senast den **onsdag den 30 oktober 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § 2 p. skollagen från att ingripa mot Pops Academy AB avseende brister rörande fjärrundervisning. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser undervisningstid och skolans val, skolans arbete med att skapa studiero, tillgång till och användning av digitala verktyg, utrustning och lokaler samt huvudmannens ekonomiska förutsättningar.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:183) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har inlett en tillsyn under första verksamhetsåret av Pops Academy Karl Johan i Örebro kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Pops Academy Karl Johan följer gällande bestämmelser om modersmålsundervisning, särskilt stöd i form av anpassad studiegång, distansundervisning, registrering av frånvaro samt

information till vårdnadshavare, skolans arbete mot upprepad och längre frånvaro, fjärrundervisning, undervisningstid och skolans val, skolans arbete med att skapa studiero, tillgång till och användning av digitala verktyg, lokaler och utrustning och prövning av ekonomiska förutsättningar.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn mellan den 18 mars 2024 och 3 april 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram, frånvaroutredningar, huvudmannens statistiska underlag över elevers frånvaro samt huvudmannen skriftliga information till elever och vårdnadshavare om erbjudande om undervisning i modersmål. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Modersmålsundervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Information om och erbjudande av undervisning i modersmål

Av utredningen framkommer att skolan anordnar modersmålsundervisning utanför den garanterade undervisningstiden och inom språkvalet. Huvudmannen har inte fattat beslut om att ämnet modersmålsundervisning ska ingå i utbudet inom elevens val. Rektorn har inte fattat beslut om att tiden för skolans val ska användas för modersmålsundervisning.

Av intervju med rektorn framgår att elever och vårdnadshavare i samband med att ansökan om att få börja på skolan, får valet att kryssa i en ruta i ett webbformulär, om eleven önskar modersmålsundervisning. I detta sammanhang lämnar skolan inte någon skriftlig eller muntlig information om hur rättigheterna till modersmålsundervisning ser ut varken gällande de kategorier av elever som tillhör de nationella minoriteterna, elever som talar ett annat modersmål än svenska, eller elever som är adoptivbarn och

som har ett annat modersmål än svenska. Elever och vårdnadshavare får heller inte information om hur modersmålsundervisningen anordnas på skolenheten, det vill säga att undervisningen ges utanför den garanterade undervisningstiden och inom språkvalet.

Av intervju med rektorn framgår att om elev och vårdnadshavare kryssat i rutan i ansökan och önskar modersmålsundervisning, får de sedan en separat ansökningsblankett gällande modersmål. Först i dessa skede får elever och vårdshavare viss ytterligare information om rätten till modersmålsundervisning. Av blanketten, som huvudmannen gett in till Skolinspektionen, framgår följande. Överst på blanketten finns en ruta där det framgår att det finns krav enligt skollagen för att få ta del av modersmålsundervisning. Det anges att dessa består av att elevens vårdnadshavare har ett annat modersmål än svenska, att språket är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet och att eleven har grundläggande kunskaper i språket. Avseende de nationella minoritetsspråken finska, samiska, meänkieli, jiddisch och romani framgår av blanketten att eleven har rätt till modersmålsundervisning även utan förkunskap och även om språket inte talas hemma. Gällande elever som är adoptivbarn framgår av blanketten att eleven ska ha grundläggande kunskap i språket. På blanketten framgår också att en elev har rätt till undervisning i modersmål i maximalt sju år under hela elevens skoltid. Dock framgår inte att elever som har särskilda behov av sådan undervisning eller deltar i undervisning i nationella minoritetsspråk eller ett nordiskt språk ska erbjudas modersmålsundervisning under längre tid. Inte heller framgår att en romsk elev som kommer från utlandet får ges modersmålsundervisning i två språk, om det finns särskilda skäl.

Rektorn uppger att de elever som tidigare har haft undervisning i modersmål inom Örebro kommun, men som är nya på Pops Academy Karl Johan får ansöka om fortsatt undervisning i modersmål på en särskild blankett. Av denna blankett, som huvudmannen gett in till Skolinspektionen, framgår ingen information om vilka elever som ska erbjudas modersmålsundervisning eller hur modersmålsundervisningen anordnas på skolenheten.

Information om och erbjudande av modersmålsundervisning som språkval

Av intervju med rektorn framgår att skolan i samband med föräldramöte för elever i årskurs 5, informerar elevernas vårdnadshavare om möjligheten att läsa modersmål i stället för ett modernt språk. Av intervju med några elever framgår att de tror att de fick information om möjligheten att läsa modersmål i stället för ett modernt språk i samband med språkvalet. Av intervju med rektorn framgår vidare att skolan ger ut en

språkvalsblankett till eleverna och vårdnadshavarna. Av blanketten för språkval, som huvudmannen gett in till Skolinspektionen, framgår att eleverna kan välja modersmål i stället för något av de moderna språken. I sådana fall ska eleven och dess vårdnadshavare kryssa i en ruta för önskemålet om att läsa modersmål samt ange vilket modersmål det är fråga om. På blanketten finns ingen information om vilka elever som har rätt att ansöka om undervisning i modersmål i stället för ett modernt språk. Det finns en hänvisning till mer information om moderna språk genom angivelse av en webbadress på blanketten. Av informationen på webbsidan, som är en extern hemsida och inte skolans egen, framgår en generell information om att elever som har ett annat modersmål än svenska kan välja modersmål i stället för ett modernt språk inom språkvalet¹. Webbsidan innehåller även annan information om språkval i grundskolan. För att erhålla en fullständig information om vilka rättigheter och begränsningar i dessa som gäller för elever som vill läsa modersmål, behöver läsaren klicka på ytterligare en länk². Varken på webbsidorna eller skolans blankett framgår någon information om hur Pops Academy Karl Johan som skola specifikt erbjuder och anordnar modersmålsundervisning inom språkvalet.

Rektorn uppger att när vårdnadshavare lämnat in blankett om ansökan om modersmål till skolan gör skolan en bedömning om huruvida eleven har rätt att få modersmålsundervisning eller inte, och att hon som rektor fattar det beslutet. Om det framkommer att eleven önskar läsa ett språk som modersmål och det inte talas i hemmet, tar skolan en diskussion med vårdnadshavarna om detta. Rektorn uppger att det oftast är uppenbart att det är fråga om ett språk som talas i hemmet och då behövs ingen närmare värdering av om eleven har rätt till modersmålsundervisning i det språket eller inte. I de allra flesta fall beslutar hon då om att elev som ansökt om modersmålsundervisning också ska få det. Av intervju med lärare och elever framgår att de inte känner till att det finns någon elev på skolan som velat ha undervisning i sitt modersmål men som inte beviljats det.

Anordnande av modersmålsundervisning

Av intervju med rektorn framgår att all undervisning i modersmål som skolan anordnar, genomförs av Örebro kommun. Rektorn uppger att det bland annat finns elever på skolan som får undervisning i modersmålen

¹ Dags för språkval - Utbildningsguiden (skolverket.se)
(informationen hämtad från webbsidan 2024-06-26).

² Din rätt att läsa modersmål i grundskolan - Utbildningsguiden (skolverket.se)
(informationen hämtad från webbsidan 2024-06-26).

tigrinja, grekiska, tyska, finska och syriska. I vissa fall ges eleverna undervisning genom fjärrundervisning på skolan, i vissa fall på plats genom att en lärare kommer till skolan för undervisning och i vissa fall sker undervisningen på en närliggande skola i Örebro. Yngre elever i årskurs 4–6 har ofta fjärrundervisning med handledare på plats i skolan. Det finns även fjärrundervisning för de äldre eleverna i årskurs 7–9. Äldre elever i årskurs 7–9 som själva kan ta ansvar för att förflytta sig kan ges modersmålsundervisning på närliggande skolor. Eleverna går, cyklar eller åker buss till dessa skolor.

Rektorn uppger att det kan hända att elever som ansökt om modersmålsundervisning och fått det beviljat fått vänta på att ta del av undervisningen under en period på grund av att Örebro kommun behövt rekrytera en lärare i det aktuella språket först.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 7 § skollagen framgår att en elev som har en vårdnadshavare med ett annat modersmål än svenska ska erbjudas modersmålsundervisning i det språket om det är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet och eleven har grundläggande kunskaper i språket. En elev som tillhör någon av de nationella minoriteterna ska erbjudas modersmålsundervisning i elevens nationella minoritetsspråk.

Av 5 kap. 7 § skolförordningen framgår att huvudmannen också är skyldig att erbjuda elever som är adoptivbarn och har ett annat modersmål än svenska, modersmålsundervisning, även om språket inte är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet. Av bestämmelsen framgår vidare att det är rektorn beslutar om en elevs modersmålsundervisning.

Av 5 kap. 8 § skolförordningen framgår att modersmålsundervisning får anordnas som språkval, elevens val, skolans val eller utanför den garanterade undervisningstiden.

Av den nya lydelsen av 5 kap. 8 § skolförordningen, som gäller från och med den 1 juli 2024 framgår att modersmålsundervisning får anordnas som språkval i grundskolan, inom ramen för skolans val eller utanför den garanterade undervisningstiden (förordning (SFS 2023:945)).

Av 5 kap. 9 § skolförordningen framgår att modersmålsundervisning inte får omfatta mer än ett språk för en elev. En romsk elev som kommer från utlandet får dock ges modersmålsundervisning i två

språk, om det finns särskilda skäl.

Av 5 kap. 10 § skolförordningen framgår att en huvudman är skyldig att anordna modersmålsundervisning i ett språk endast om minst fem elever som ska erbjudas modersmålsundervisning i språket önskar sådan undervisning, och det finns en lämplig lärare. Begränsningen med att det måste finnas minst fem elever för att huvudmannen ska vara skyldig att anordna undervisning i modersmålet gäller inte de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

Av 5 kap. 11 § skolförordningen framgår att om en elev ges modersmålsundervisning utanför den garanterade undervisningstiden, är huvudmannen skyldig att erbjuda eleven sådan undervisning sammanlagt högst sju läsår under elevens skoltid. Eleven ska dock erbjudas modersmålsundervisning under längre tid, om eleven har ett särskilt behov av sådan undervisning. Begränsningen gäller inte de nationella minoritetsspråken eller ett nordiskt språk.

Av 9 kap. 5–6 §§ skolförordningen framgår bland annat att en elev för undervisning i språk får välja det språk som eleven ska erbjudas modersmålsundervisning i, i stället för undervisning i språken franska, spanska eller tyska.

Av 9 kap. 7 § skolförordningen framgår att huvudmannen inte är skyldig att anordna undervisning i ett språk som erbjudits som språkval enligt 5 § andra stycket eller 6 § om färre än fem elever väljer språket. Detta gäller dock inte om det språk som avses i 6 § 1 är ett nationellt minoritetsspråk.

Av läroplanen för grundskolan, Lgr22, avsnitt 1. Rättigheter och skyldigheter följer att skolan ska klargöra för elever och vårdnadshavare vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. I detta ansvar ingår att informera om elevers rätt till undervisning i sitt modersmål samt att elever som tillhör de nationella minoriteterna har särskilda rättigheter att få modersmålsundervisning i elevens nationella minoritetsspråk.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens bedömning är att huvudmannen inte uppfyller författningarnas krav avseende att informera elever och deras vårdnadshavare om vilka rättigheter och valmöjligheter de har avseende deltagande i modersmålsundervisning. Utredningen visar att elever och

vårdnadshavare först efter en intresseanmälan i samband med ansökan till skolan får viss information om vilka elever som har rätt till modersmålsundervisning. När det gäller elever som börjar vid skolan och innan deltagit i modersmålsundervisning som genomförs av Örebro kommun lämnas ingen ytterligare information om rätten till modersmålsundervisning av skolan. De elever som redan har haft undervisning i modersmål i Örebro kommuns regi får enbart en blankett som inte innehåller någon information om rätten till modersmålsundervisning på skolan eller hur den anordnas.

Skolinspektionens bedömning är vidare att den skriftliga information som faktiskt lämnas i samband med att elever och vårdnadshavare gör en ansökan om modersmålsundervisning till skolan, saknar viktig information. Av den informationen framgår vilka kategorier av elever som kan ansöka om modersmålsundervisning. Det framgår dock inte att elever som har särskilda behov av sådan modersmålsundervisning eller deltar i undervisning i nationella minoritetsspråk eller ett nordiskt språk ska erbjudas sådan undervisning under en längre tid än sju år. Inte heller framgår att en romsk elev som kommer från utlandet får ges modersmålsundervisning i två språk, om det finns särskilda skäl. Vidare saknas information om hur modersmålsundervisningen anordnas på skolenheten, det vill säga att undervisningen ges utanför den garanterade undervisningstiden och inom språkvalet.

Skolinspektionens bedömning är vidare att informationen om modersmålsundervisning inom språkvalet inte är tillräckligt tydlig och tillgänglig avseende hur erbjudandet ser ut på den aktuella skolan. Elever och vårdnadshavare får viss muntlig information på föräldramöten om modersmålsundervisning inom ramen för språkvalet. Därutöver ges de möjlighet till en generell skriftlig information om språkvalet via hänvisning till en extern hemsida där man måste klicka sig vidare i flera steg för att hitta rätt information om modersmål som språkval. Varken på webbsidorna eller skolans blankett framgår någon information om hur Pops Academy Karl Johan som skola specifikt erbjuder modersmålsundervisning inom språkvalet.

Mot bakgrund av ovanstående brister bedömer Skolinspektionen att skolan inte klargjort för eleverna och deras vårdnadshavare vilka rättigheter och valmöjligheter de har gällande modersmålsundervisningen på skolan, i enlighet med läroplanens krav. För att en huvudman ska anses erbjuda eleverna modersmålsundervisning måste huvudmannen informera eleverna om deras rättigheter och deras valmöjligheter utifrån det utbud som finns hos den aktuella huvudmannen och den aktuella skolenheten.

Den information som skolan lämnar är inte fullständig utifrån författningarnas krav. Dessutom lämnas den i ett för sent skede, det vill säga först efter att en elev och dess vårdnadshavare gett uttryck för att den vill få modersmålsundervisning i samband med intresseanmälan för det. Sammantaget leder detta till att eleverna och vårdnadshavarna inte får ett reellt erbjudande om modersmålsundervisning.

Skolinspektionens bedömning är slutligen att huvudmannens anordnande av modersmålsundervisningen uppfyller författningarnas krav. Av utredningen framgår att det är rektorn som bedömer och beslutar om eleven uppfyller förutsättningarna för att ha rätt till modersmålsundervisning och därefter får eleverna läsa modersmål genom undervisning via Örebro kommun. Vidare framgår av utredningen att huvudmannen beslutat att erbjuda modersmålsundervisning utanför den garanterade undervisningstiden. Vidare framgår att huvudmannen anordnar undervisning i modersmål utanför den garanterade undervisningstiden och inom ramen för språkvalet samt att det inte har framkommit några uppgifter i utredningen som visar att huvudmannen begränsar anordnandet av undervisningen på ett otillåtet sätt.

Särskilt stöd i form av anpassad studiegång

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har gett in åtgärdsprogram och utvärderingar av åtgärdsprogram för elev nummer 10. Av handlingarna framgår bland annat att rektorn har fattat beslut om särskilt stöd i form av anpassad studiegång för eleven. Av beslutet om anpassad studiegång framgår att eleven ska ges undervisning i svenska och engelska tillsammans med klassen under lektioner på skolan i enlighet med timplanen. Det framgår inte i vilka ämnen eller delar av ämnen som eleven inte ges undervisning i. Av beslutet framgår att elevens schema anpassas fram till skolavslutningen i juni med målet att öka på tiden i skolan successivt. Vidare framgår att eleven tre gånger i veckan kopplar upp sig på länk hemifrån med specialpedagogen vilket Skolinspektionen konstaterar handlar om någon form av distansundervisning, se Skolinspektionens bedömning i avsnittet Distansundervisning.

Rektorn uppger i intervju att beslutet om anpassad studiegång för eleven innebär att eleven har minskad undervisningstid i skolan, men att eleven ändå läser alla ämnen. De enda ämnena som eleven läser på plats i skolan är svenska och engelska. Rektorn uppger att generellt när skolan upprättar beslut om anpassad studiegång är besluten utformade så att elevens undervisning anpassas i tid, med kortare dagar eller borttagande av vissa

lektioner under någon period som följd, men att eleverna behåller undervisning i alla ämnen.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 12 § skollagen framgår att om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 3 kap. 7 § skollagen innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens bedömning är att det gällande eleven 10 saknas angivelse i elevens åtgärdsprogram där beslut om anpassad studiegång ingår, om vilka avvikelser från timplanen, ämnen och mål som annars gäller för utbildningen för eleven. Beslutet anger enbart vilka ämnen som eleven får undervisning i på plats i skolan enligt timplanen, inte vilka ämnen eller delar av ämnen eleven inte får undervisning i enligt timplanen, eller vilka eventuella avvikelser som sker i övrigt från de mål som gäller för utbildningen.

Distansundervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av utvärdering av åtgärdsprogram daterad 5 april 2024 gällande elev nummer 10 framgår att de beslutade åtgärderna för eleven består av en specialpedagogisk insats, placering i en särskild undervisningsgrupp samt anpassning av elevens studiegång. Av åtgärdsprogrammet framgår att insatserna bland annat genomförs av specialpedagogen genom att hen tre tillfällen per vecka kopplar upp sig via länk med eleven som befinner sig i sitt hem. Syftena med kontakten är enligt formuleringen i åtgärdsprogrammet att bygga trygga relationer med eleven samt att eleven ska få chansen att ställa frågor kring uppgifter och planering av skolarbetet.

Specialpedagogen har i intervju uppgett att hen utför coachning i vissa uppgifter via länk med eleven. Rektorn uppger att eleven har uppgifter i ämnen som eleven arbetar med på distans och att specialpedagogens roll är att vara stödjande och föra lärandet vidare i de arbetsuppgifter eleven har fått, samt för att förmå eleven att komma till skolan. De enda ämnena som

eleven läser på plats i skolan är svenska och engelska. Inga ämnen är borttagna från elevens utbildning, enligt elevens åtgärdsprogram. Specialpedagogen har kontakt med eleven för att eleven ska arbeta med övriga ämnen i takt med att eleven förmår och orkar. Eleven arbetar hemma med frågor och uppgifter som eleven fått av elevens lärare. Specialpedagogen följer tillsammans med eleven upp elevens arbete med uppgifterna och hjälper eleven att komma vidare med arbetet.

Av intervju med elevens mentor, som även varit delaktig i upprättandet av elevens åtgärdsprogram, framgår att eleven får undervisning i matematik och de naturorienterande ämnena av specialpedagogen via digital uppkoppling, där eleven är hemma och specialpedagogen befinner sig någon annanstans. Rektorn uppger att mentorn har missuppfattat situationen och att det inte handlar om undervisning utan om stöd från specialpedagogen. Som framgått ovan under avsnittet Särskilt stöd i form av anpassad studiegång, uppger dock rektorn samtidigt att beslutet om anpassad studiegång för eleven innebär att eleven läser alla ämnen. Rektorn uppger att ifall det finns andra elever som på grund av sitt dåliga mående inte kan komma till skolan, kan skolan ordna med en liknande lösning för dem.

Huvudmannen har inte godkännande som utförare av distansundervisning och har inte heller anlitat en annan huvudman som är godkänd som utförare av distansundervisning.

Rättslig reglering

I 1 kap. 3 § skollagen definieras distansundervisning som interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elever och lärare är åtskilda i både rum och tid. Av 3 kap. 11–11a §§ skollagen framgår att det krävs ett särskilt beslut om att särskilt stöd till elev ska ges i form av distansundervisning och att beslutet får avse högst en termin åt gången och endast om kraven i 22 kap. 5 § skollagen är uppfyllda.

Av 22 kap. 5 § skollagen framgår att distansundervisning får användas som särskilt stöd för en elev som inte kan delta i den ordinarie undervisningen på grund av en dokumenterad medicinsk, psykisk eller social problematik, om alla andra möjligheter till särskilt stöd är uttömda eller bedöms olämpliga och om elevens vårdnadshavare medger att sådan undervisning används. Av 22 kap. 6 § skollagen framgår att distansundervisning enligt 5 § får användas i vissa ämnen, däribland svenska och engelska.

Av 22 kap. 9 § skollagen och 23 kap. 17 § skollagen framgår att distansundervisning endast får utföras av en huvudman som har godkännande för det som utförare eller som anlitar en annan huvudman som är godkänd som utförare.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens bedömning är att undervisningen för elev nummer 10 sker i form av distansundervisning. Bedömningen baserar sig på rektorns utsaga om att eleven läser alla ämnen och att eleven utför uppgifter i ämnen på distans. De enda ämnena som eleven läser på plats i skolan är svenska och engelska. Eleven utför skoluppgifter i hemmet i stället för att delta i undervisningen i skolan. Vidare framkommer att specialpedagogen har regelbunden kontakt med eleven via digitala möten där syftet bland annat är att föra lärandet vidare i de arbetsuppgifter eleven har fått av sin lärare. Utifrån detta är Skolinspektionens bedömning att eleven får interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elev och lärare, i detta fall specialpedagogen, är åtskilda i både rum och tid.

Skolinspektionens bedömning är vidare att distansundervisningen genomförs i strid med skollagens bestämmelser, då den sker utan godkännande eller utan anlitande av godkänd utförare av distansundervisning. Dessutom finns det begränsningar i vilka ämnen som distansundervisning får bedrivas inom. Vidare saknas ett särskilt beslut från huvudmannen om att särskilt stöd ska ges till eleven i form av distansundervisning.

Registrering av frånvaro samt information till vårdnadshavare**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av intervjuer med lärare framgår att skolans rutin för närvaro och frånvaroregistrering av elever består av att respektive mentor, på mentorstiden i början av skoldagen, kontrollerar om det finns elever som i förväg är anmälda som frånvarande. Varje lärare ska sedan i början av lektionen notera vilka elever som är närvarande respektive frånvarande och registrera det i skolans gemensamma system för frånvarorapportering. Via systemet går ett automatiskt meddelande till elevens vårdnadshavare om frånvaro eller sena ankomster som registrerats i systemet. Om elev är frånvarande och inte i förväg anmäld som det och frånvaron fortsätter även på nästkommande lektion utan anmälan, skickar elevens mentor ett mejl till elevens vårdnadshavare. Om frånvaron efter mejlet fortfarande inte blivit anmäld eller om eleven ännu inte kommit till skolan ringer mentorn elevens vårdnadshavare. Detta sker senast klockan 10.00 på förmiddagen.

Av intervju med elever framgår dock att alla lärare inte registrerar sen ankomst eller frånvaro. De uppger att det kan bero på att läraren glömmer att ta närvaro, att läraren inte bryr sig om att notera sen ankomst på vissa

lektioner eller att läraren inte haft tid att ta närvaro. En elev uppger att det finns ett par lärare som undervisar i olika ämnen som vid några tillfällen noterat att alla elever är närvarande fast alla inte varit det.

Av intervju med lärare framgår att det kan hända att lärare som undervisar många elever på samma gång, som till exempel i körsång, då det kan vara uppemot 90 elever samtidigt, missat att registrera närvaro för någon elev. De uppger att det även kan handla om vikarier som missat att registrera närvaro.

Rektorn uppger att hon har haft samtal med specifika lärare om att de missat att ta närvaro och registrera frånvaro på lektioner i ämnena musik och matematik samt under vissa vikarieledda lektioner i olika ämnen. Samtalen har skett i syfte att understryka vikten av att lärarna och vikarierna alltid måste ta närvaro och registrera frånvaro på lektionerna.

Rättslig reglering

Av 7 kap. 17 § fjärde stycket skollagen framgår att om en elev utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens bedömning är att skolans arbete med uppföljning av elevernas frånvaro och information om elevens frånvaro till vårdnadshavare inte uppfyller författningarnas krav. Skolinspektionens utredning visar att lärarna inte alltid registrerar elevernas frånvaro och sena ankomster i skolans gemensamma system för frånvarorapportering. Det resulterar i att vårdnadshavare till elever i vissa fall inte får något meddelande om frånvaron samma dag som frånvaron skett. Dessutom leder utebliven registrering av frånvaro till missvisande frånvarostatistik och att det i förlängningen finns en risk för att utredningar om frånvaro inte inleds i tid eller överhuvudtaget.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Pops Academy ABs verksamhet vid Pops Academy Karl Johan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller modersmålsundervisning, särskilt stöd i form av anpassad studiegång, distansundervisning samt registrering av

frånvaro och information till vårdnadshavare. Det finns därför skäl att förelägga Pops Academy AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Skolans arbete mot upprepade och längre frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med rektorn framgår att hon fattar beslut om att inleda en utredning om en elevs frånvaro utifrån vissa grunder. Rektorn kan inleda en frånvaroutredning i de fall som elevens frånvaro är hög i kombination med att rektorn känner en oro för elevens sociala situation, situationen i hemmet såsom bristande omsorg och hemmets förmåga att få eleven till skolan, eller på grund av elevens psykiska ohälsa. Representanter från elevhälsan säger att hög frånvaro definieras av den ägarkoncernen skolan tillhör som elevs frånvaro om 20 procent eller mera. Skolinspektionen har tagit del av huvudmannens rutiner för anmälan och utredning av längre eller upprepade frånvaro. Där framgår bland annat 20 procents frånvaro från obligatorisk undervisning är ett riktmärke för vad längre eller upprepade frånvaro innebär, oavsett om den är giltig eller ogiltig. Där framgår också att rektorn måste utreda orsakerna till elevens frånvaro om eleven har en längre eller upprepade frånvaro. Av intervju med rektorn framgår att det inte behövs någon formell frånvaroutredning kring vissa elever, trots att de har en frånvaro runt 20 procent, då det kan vara så att skolan har klart för sig vad frånvaron beror på utifrån exempelvis pedagogiska utredningar och tidigare erfarenheter. Av intervju med representanter från elevhälsan framgår att beslut om en formell frånvaroutredning ska inledas fattas av rektorn på skolans elevhälsoteammöten. Det finns även en blankett för det, men det räcker med ett beslut på mötet.

Lärare, mentorer, personal ur elevhälsan och rektorn uppger att elevhälsans personal ansvarar för att varje månad sammanställa skolans samlade rapporterade elevfrånvaro genom att samla statistiken i ett särskilt dokument både rektorn och lärarna delges. Om en elevs ackumulerade frånvaro under en fyra veckorsperiod uppgår till 10 procent ansvarar elevens mentor för att ta kontakt med eleven och elevens vårdnadshavare för att kartlägga orsakerna till frånvaron och för att uppmärksamma vårdnadshavarna på frånvaron. Gränsen på 10 procent innebär inte per automatik att rektorn beslutar om att starta en formell frånvaroutredning, trots att viss utredning påbörjats.

Rektorn uppger att de mentorer vars insatser inte lyckats bromsa elevernas frånvaro och där den fortsätter uppåt, ansvarar för att vända sig till

elevhälsoteamet. Det handlar om elever med frånvaro som uppgår till mellan 10 och 15 procent. Då kan det bli aktuellt med insatser från kuratorn eller kontakt med externa aktörer för andra insatser. Lärarna uppger att om de har informationen om en elevs frånvaro som kan kräva en frånvaroutredning, ska de anmäla det till rektorn direkt eller att de i samråd med elevhälsoteamet meddelar det till rektorn. De uppger att anmälan om behov av en frånvaroutredning ska ske till rektorn om det är fråga om frånvaro av annan orsak än sjukdom eller beviljad ledighet och om lärarna känner en oro för att det frånvaron ska eskalera. Av intervjuer med lärare på skolan framgår att vissa inte uppfattat att det finns någon formell procentgräns för när rektorn ska inleda en frånvaroutredning utan det är en bedömning från fall till fall, medan andra uppfattat att det finns en formell gräns för det och den är på 20 procent frånvaro eller mer. Lärarna säger att anmälan till rektorn oftast har föranletts av flera möten med vårdnadshavare innan rektorn fattar beslut om att inleda en frånvaroutredning.

Rektorn uppger att hon, som på huvudmannens delegation, avgör om en anmälan till respektive elevs hemkommun om en elev har upprepad eller längre frånvaro ska göras eller inte, men att huvudmannen som riktlinje har att det ska göras en anmälan när eleven har en frånvaro som uppgår till 20 procent. Av huvudmannens rutiner för anmälan och utredning av längre eller upprepad frånvaro framgår att så snart det inletts en frånvaro om elevens frånvaro ska det lämnas uppgift om detta till elevens hemkommun. Det framgår vidare av intervjun med rektor att även i fall där hon inte fattat beslut om att inleda en frånvaroutredning, har rektorn lämnat uppgift till kommunen om elevs längre eller återkommande frånvaroproblematik.

Av statistik över elevfrånvaro på skolan framgår att det finns flera elever som har en frånvaro som uppgår till mer än 20 procent under höstterminen 2023 samt början av vårterminen 2024, där ingen frånvaroutredning inletts. Efter det att Skolinspektionen efterfrågat information om varför frånvaroutredningar inte genomförts av dessa elever har huvudmannen den 29 maj 2024 inkommit med uppgifter om att frånvaroutredningar har inletts i samtliga efterfrågade fall. Huvudmannen har dock inte svarat på om frågan om varför dessa frånvaroutredningar inte tidigare inletts. Av intervjuer med lärare, representanter från elevhälsan och rektorn framgår att flera av eleverna som tidigare inte haft en frånvaroutredning, har varit frånvarande på grund av sjukdom såsom till exempel migrän, sviter av operation, andra fysiska symptom samt diagnoser och motivationsproblem.

Rättslig reglering

Av 7 kap. 19 a § skollagen framgår att om en elev har upprepad eller längre frånvaro från skolan ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är

obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen.

Av 7 kap. 22 § skollagen framgår att huvudmannen för en fristående skola snarast ska lämna uppgift till hemkommunen om huvudmannen har inletts en utredning om elevens frånvaro.

Av förarbeten till bestämmelserna om utredning av frånvaro framgår att frågan om hur omfattande en utredning av frånvaro behöver vara måste avgöras i det enskilda fallet. I vissa fall kan det räcka med en enklare utredning, till exempel att vid en längre anmäld sjukfrånvaro begära in sjukintyg från eleven eller elevens vårdnadshavare. I andra fall kan det behöva utredas om elevens frånvaro beror på en för eleven otillfredsställande lärandemiljö, till exempel bristande bemötande eller behov av särskilt stöd. Fokus på utredningen bör vara på att i samråd med elev, och i förekommande fall med vårdnadshavare, sätta in åtgärder som gör att eleven kan bryta ett negativt frånvaromönster. På så sätt kan arbetet med att tidigt fånga upp elever som löper risk att avbryta studier eller som mår dåligt stärkas (Prop. 2017/18:183 s. 75).

Av samma förarbeten framgår att rektorn inte är skyldig att inleda en frånvaroutredning i fall där det är obehövt såsom till exempel vid en beviljad längre ledighet eller om rektorn redan har kännedom om återkommande behov av vårdbesök för eleven i fråga (Prop. 2017/18:183 s. 139).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens bedömning att skolans arbete med utredning av elevers längre frånvaro inte uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att rektorn inte alltid skyndsamt har inletts utredningar om elevers längre eller upprepade frånvaro. Av huvudmannens och skolans rutiner framgår bland annat att 20 procents frånvaro från obligatorisk undervisning är ett riktmärke för som definierar vad längre eller upprepade frånvaro innebär och då ska rektorn inleda en frånvaroutredning. Under höstterminen 2023 fram till början av vårterminen 2024 finns flera elever som har en frånvaro som uppgår till mer än 20 procent där ingen frånvaroutredning har inletts.

I vissa av dessa fall har eleverna enligt rektorn varit frånvarande på grund av olika sjukdomstillstånd, andra fysiska problem och symptom, diagnoser och motivationsproblem. Förvisso kan det i vissa fall vara obehövt att genomföra en frånvaroutredning. Enligt förarbetena gäller detta dock handla om situationer som till exempel vid en beviljad längre ledighet eller om rektorn redan har kännedom om återkommande behov av vårdbesök

för eleven i fråga. Ifall där eleven har längre eller upprepad frånvaro på grund av sjukdom behöver rektorn se till att frånvaron skyndsamt utreds. I vissa fall kan det räcka med en enklare utredning, till exempel att vid en längre anmäld sjukfrånvaro begära in sjukintyg från eleven eller elevens vårdnadshavare. Rektorn har uppgett några av indikationerna för att hon ska inleda en frånvaroutredning handlar om att hon känner oro för eleven på grund av till exempel elevens sociala situation, situationen i hemmet eller psykisk ohälsa i kombination med hög frånvaro. Skolinspektionen vill i detta sammanhang förtydliga att rektorn skyndsamt ska inleda en utredning av elevens frånvaro vid längre eller upprepad frånvaro, oavsett om sådana indikationer föreligger eller ej.

Av utredningen framgår inte annat än att det på skolenheten enbart ankommer rektorn att besluta om att inleda en frånvaroutredning och att denna uppgift inte är delegerad till någon annan i skolans personal. Skollagens bestämmelser stipulerar inte någon anmälningsplikt hos lärare att meddela rektorn att det finns behov av att genomföra en frånvaroutredning. Det innebär att är rektorn som har ansvaret att avgöra om det föreligger skäl att inleda en frånvaroutredning i enlighet med skollagen och att det inte krävs någon anmälan från lärare för att en frånvaroutredning ska komma till stånd.

Skolinspektionens bedömning är att huvudmannen inte fullt ut uppfyller skollagens krav på att lämna uppgift till respektive elevs hemkommun om att rektorn har inlett en utredning om elevs frånvaro. Som tidigare har konstaterats har rektorn inte alltid sett till att skyndsamt inleda en utredning om eleverns upprepade eller längre frånvaro vilket medför en risk för att hemkommunen inte får de uppgifter de behöver för att bevaka elevernas skolplikt. I de fall rektorn inlett en utredning om elevs frånvaro framgår inte annat än att kravet på uppgiftslämnande till hemkommunen uppfyllts.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen.

Pops Academy AB:s verksamhet vid Pops Academy Karl Johan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller skolans arbete med upprepad och längre frånvaro. Rektorn har inte alltid skyndsamt har inlett utredningar om eleverns längre eller upprepade frånvaro. Vidare är Skolinspektionens bedömning att huvudmannen inte fullt ut uppfyller skollagens krav på att lämna uppgift till respektive elevs hemkommun om att rektorn har inlett en

utredning om elevs frånvaro. Dock visar utredningen att huvudmannen under Skolinspektionens handläggning av tillsynsärendet inlett utredningar om elevers frånvaro. Utredningen visar också att skolan följer upp elevernas frånvaro och på olika sätt vidtar åtgärder för att eleverna ska delta i undervisningen, dock inte på det systematiska sätt som skollagen föreskriver. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Pops Academy AB en anmärkning.

Avstående från ingripande

Fjärrundervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Under Skolinspektionens utredning har det framkommit att det från aktuell huvudman saknats ett dokumenterat beslut om att bedriva fjärrundervisning vid skolenheten Pops Academy Karl Johan avseende läsåret 2023/24, trots att det i utredningen visat sig att skolenheten bedriver fjärrundervisning i vissa fall i ämnet modersmål. Den aktuella huvudmannen har heller inte anmält till Skolinspektionen att man vid skolenheten bedriver fjärrundervisning. Huvudmannen har den 27 maj 2024, efter Skolinspektionen efterfrågat ett beslut daterat den 30 november 2023 om att bedriva fjärrundervisning samt anmälan därom i ärende dnr SI 2024:4310 anmält ett beslut om att bedriva fjärrundervisning vid skolenheten till Skolinspektionen. Beslutet om fjärrundervisning som huvudmannen anmält till Skolinspektionen i det ärendet avser dock en annan huvudman, Pysslingen Förskolor och Skolor AB. Det avser undervisning under det gångna läsåret modersmål i årskurserna 4–7 samt årskurs 9 i språken kinesiska, ryska, engelska, tigrinja, bosniska, kurdiska och tyska.

I det nu aktuella tillsynsärendet har huvudmannen den 5 juni 2024 gett in huvudmannen Pops Academy AB:s beslut daterat den 28 maj 2024 om undervisning under det gångna läsåret modersmål i årskurserna 4–7 samt årskurs 9 i språken kinesiska, ryska, engelska, tigrinja, bosniska, kurdiska och tyska. Huvudmannen har angett att motiveringen till att huvudmannen avser använda fjärrundervisning i modersmålen enligt ovan är att elevunderlaget för skolenheten är så begränsat att ordinarie undervisning inom skolenheten leder till betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för huvudmannen. Huvudmannen har angett att summerad andel beslutad fjärrundervisning på skolenheten utgör 1,61 procent av undervisningstimmarna vid skolenheten

Av en skriftlig komplettering från huvudmannen framgår att eleverna som ges fjärrundervisning undervisas i skolans lokaler med en handledare på plats och att skolan inte har några elever som ges fjärrundervisning på andra platser.

Rättslig reglering

Av 21 kap. 9 § skollagen framgår bland annat att en huvudman som avser att använda fjärrundervisning i ett visst ämne eller i en viss kurs ska fatta ett beslut om det. Huvudmannen får besluta om att använda fjärrundervisning för högst ett läsår åt gången. Av 5 a kap. 5 och 6 §§ skolförordningen framgår att huvudmannen ska dokumentera ett beslut om att använda fjärrundervisning och anmäla det till Skolinspektionen.

Av 21 kap. 2–5 §§ skollagen framgår att fjärrundervisning får användas i grundskolan endast under de förutsättningar och begränsningar som anges i 21 kap. skollagen och därtill beslutade förordningar. Fjärrundervisning får bara användas om det för viss undervisning inte finns någon lärare inom huvudmannens skolenhet som uppfyller kraven på legitimation och behörighet enligt 2 kap. 13 § skollagen och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan eller elevunderlaget för en viss skolenhet är så begränsat att ordinarie undervisning inom skolenheten leder till betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för huvudmannen. I grundskolan får fjärrundervisning användas endast i vissa ämnen, däribland modersmål.

Av 5 a kap. 2–4 §§ skolförordningen framgår bland annat att fjärrundervisning bara får användas i årskurserna 1–6 i grundskolan vid undervisning i modersmål. Vidare framgår att i årskurserna 7–9 i grundskolan får fjärrundervisning användas i samtliga ämnen och verksamheter som anges i 21 kap. 4 § skollagen. Fjärrundervisning får inte vid någon tidpunkt under ett läsår användas för mer än 25 procent av elevens respektive skolenhetens undervisningstimmar i grundskolan. Statens skolinspektion får efter ansökan från en huvudman medge att fjärrundervisning får användas för mer än 25 procent av undervisningstimmar vid en skolenhet. Ett sådant medgivande får lämnas för högst ett läsår åt gången och endast om det finns synnerliga skäl för det.

Av 21 kap. 12–13 §§ skollagen framgår att elever som deltar i fjärrundervisning ska göra det i lokaler som skolenheten disponerar. Vid fjärrundervisning ska det finnas en handledare närvarande där eleverna befinner sig. Handledaren ska vara en för detta ändamål lämplig person.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar att Pops Academy Karl Johan under större delen av läsåret 2023/24 bedrivit fjärrundervisning utan att huvudmannen dokumenterat det i ett skriftligt beslut och utan att meddela Skolinspektionen om detta, vilket är en brist enligt skolförordningen. Dock har huvudmannen vidtagit rättelse av detta och under pågående utredning anmält att huvudmannen avser att använda fjärrundervisning. Dock har huvudmannen i anmälan till Skolinspektionen skickat in ett beslut om fjärrundervisning på skolenheten fattat av en annan huvudman. Till Skolinspektionen har huvudmannen i förevarande ärende skickat in aktuell huvudmannens beslut om bedrivande av fjärrundervisning. Myndigheten väljer därför att avstå från att ingripa.

Skolinspektionen uppmanar huvudmannen att för det fall huvudmannen avser att använda fjärrundervisning kommande läsår, att säkerställa att man skickar in rätt fattat av nuvarande huvudman i samband med anmälan till Skolinspektionen.

Skolinspektionens bedömning är vidare att fjärrundervisningen på skolan används under de förutsättningar och med de begränsningar avseende årskurser, ämnen och tillåten omfattning som följer av författningarna samt att eleverna som deltar i fjärrundervisning gör det i lokaler som skolenheten disponerar och en handledare är närvarande där eleverna befinner sig.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Pops Academy AB:s verksamhet vid Pops Academy Karl Johan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller fjärrundervisning.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtagit nödvändig rättelse genom att under pågående utredning anmäla nuvarande huvudmans beslut om fjärrundervisning till Skolinspektionen. Skolinspektionen finner därför skäl att avstå från att ingripa.

Områden utan konstaterade brister

Undervisningstid och skolans val

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har gett in en beslutad timplan med beräkningar av elevernas undervisningstid i samtliga ämnen som eleverna ska ges

undervisning i. Av den framgår att eleverna i mellanstadiet får totalt 2 569 timmar undervisning och att eleverna i högstadiet får totalt 2 729 timmar undervisning. Av den framgår även att eleverna får den undervisningstid de har rätt till i respektive ämne och stadie.

Av intervju med rektorn framgår att hon beslutat att använda skolans val uteslutande för undervisning i ämnet musik. Av den beslutade timplanen framgår att huvudmannen har omfördelat tid från samtliga ämnen utom svenska, engelska och matematik till skolans val och ämnet musik. Huvudmannen har inte omfördelat mer än 20 procent i något ämne till skolans val. Av timplanen framgår att 338 timmar per läsår används för undervisning i ämnet musik i mellanstadiet respektive i högstadiet.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 4 § skollagen framgår bland annat att undervisningen i grundskolan ska omfatta bild, engelska, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, matematik, musik, naturorienterande ämnen: biologi, fysik och kemi, samhällsorienterande ämnen: geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap, slöjd, svenska eller svenska som andraspråk, och teknik. Härutöver ska det som ämnen finnas moderna språk som ska erbjudas varje elev inom ramen för språkval och, för elever som ska erbjudas modersmålsundervisning, modersmål. Vidare ska det finnas elevens val och skolans val.

Sedan den 1 juli 2024 gäller en ny lydelsen av 10 kap. 4 § skollagen som innebär att elevens val avskaffats från timplanen.

Av 9 kap. 3 § skolförordningen framgår att det i bilaga 1 till förordningen finns bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) och att huvudmannen får besluta om ytterligare undervisningstid utöver den garanterade undervisningstiden.

Av bilaga 1 till skolförordningen följer bland annat att totalt antal garanterade timmar i mellanstadiet är 2 269 timmar per läsår och i högstadiet 2 548 timmar per läsår samt vilken garanterad undervisningstid som gäller per ämne och stadie. Den garanterade undervisningstiden för musik är 80 timmar i mellanstadiet respektive 80 timmar i högstadiet.

Sedan den 1 juli 2024 gäller en ny timplan som framgår av bilaga 1 till skolförordningen som innebär vissa förändringar av den garanterade undervisningstiden per ämne och per stadie.

Av 9 kap. 4 § skolförordningen framgår att huvudmannen efter förslag av rektorn, beslutar om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden.

Av 9 kap. 9 § skolförordningen framgår att det i timplanen anges ett antal timmar som får användas för skolans val. Utrymmet för skolans val ska

användas för undervisning i ett eller flera ämnen. Rektorn beslutar om hur utrymmet för skolans val ska användas. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta sådana beslut. Av bilaga 1 till skolförordningen framgår att den totala tiden som får användas till skolans val för alla stadier sammantaget är 600 undervisningstimmar i grundskolan.

Skolinspektionen vill i detta sammanhang påminna huvudmannen om den ändring i bilagan 1 i skolförordningen som trätt i kraft den 1 juli 2024 som innebär att antalet timmar för svenska eller svenska som andraspråk, engelska, språkval och matematik inte får minskas vid skolans val.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens bedömning är att eleverna på skolan får de garanterade antalet undervisningstimmar i samtliga ämnen per stadie. Vidare är bedömningen att utrymmet för skolans val används i enlighet med författningarnas krav. Av ovan redovisade omständigheter framgår inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område och ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolans arbete med att skapa studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Förebyggande arbete med att skapa studiero

Av intervjuer med lärare samt av rektorns skriftliga redogörelse framgår att eleverna vid ett tillfälle under hösten 2023 besvarat en elevenkät som huvudmannen tagit fram och som besvaras av eleverna årligen. Utöver elevenkäten genomförs sedan årsskiftet 23/24 en månatlig trygghetsenkät som innehåller frågor om bland annat studiero. Resultatet av den större elevenkäten samt de mindre enkäterna analyseras av rektorn, lärarna och elevhälsan, bland annat inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet, och i syfte att skapa ett underlag för vidare arbete med studiero på skolan och för att kunna sätta in lämpliga insatser. Åtgärderna utvärderas regelbundet av personalen och rektorn.

Av intervjuer med lärare och elever framgår att lärarna dagligen arbetar med studiero genom att till exempel tala med eleverna om hur de ska vara mot varandra i klassrummet. Av intervju med rektorn framgår att skolan för att främja studiero bland annat satsar på variation i undervisningen i syfte att skapa goda förutsättningar för eleverna att lyckas med skolan samt genom användande av en gemensam lektionsdesign.

Av intervjuer med lärare, elever och rektorn samt av rektorns skriftliga redogörelse framgår att skolan satsat extra på att förbättra studieron i en klass i mellanstadiet samt i en klass i högstadiet eftersom behov av det visat

sig. Som ett led i arbetet har personal ur elevhälsan genomfört klassrumsobservationer med uppföljande samtal med elever och vårdnadshavare. Det förekommer också insatser på individnivå såsom överväganden att sätta in disciplinära åtgärder för att öka studieron i klasserna.

Ordningsregler

Huvudmannen har gett in skolans trivsel och ordningsregler som är beslutade av rektorn. Av rektorns skriftliga redogörelse framgår att ordningsreglerna revideras under medverkan av eleverna genom elevrådsrepresentation samt att eleverna i samband med genomgång av ordningsreglerna vid varje terminsstart, får tillfälle att lämna synpunkter på dem. Synpunkterna från eleverna följs upp och analyseras av skolans ledningsgrupp. Av intervjuer med lärare framgår att personalen och eleverna arbetar kontinuerligt med reglernas innehåll samt med att skapa förutsättningar för att eleverna följa reglerna.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 3 § andra stycket skollagen framgår huvudmannen ska säkerställa att det på skolan bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa studiero. Av 5 kap. 3 § första stycket andra meningen skollagen framgår att det med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen.

Av 5 kap. 5 § skollagen framgår att det på varje skolenhet ska finnas ordningsregler som är beslutade av rektorn. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp och orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens bedömning är att huvudmannen säkerställt att det på skolan bedrivs ett förebyggande arbete med att skapa studiero.

Utredningen visar att skolan regelbundet följer upp elevernas studiero och analyserar vad som krävs för att studiero ska tillförsäkras alla elever och att åtgärder sätts in utefter behovet som identifierats.

Skolinspektionen uppmanar huvudmannen att fortsatt bedriva ett förebyggande och åtgärdande arbete med att tillförsäkra eleverna på skolan en miljö där det finns goda förutsättningar för dem att koncentrera sig på undervisningen.

Skolinspektionens bedömning är vidare att arbetet med skolans ordningsregler uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att det finns ordningsregler på skolan som är beslutade av rektorn.

Ordningsreglerna samt efterlevnaden av dem är föremål för uppföljning med tillhörande analysarbete och eleverna medverkar vid arbetet med att revidera reglerna vid behov.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Tillgång till och användning av digitala verktyg, lokaler och utrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever och lärare framgår att varje elev har en egen bärbar dator samt att det på skolan finns tillgång till flera surfplattor för att till exempel filma. Det framgår vidare att eleverna och lärarna mestadels använder digitala läromedel i undervisningen.

Av intervjuer med elever och lärare framgår att i de ämnen som kräver specialsalar eller specialutrustning såsom musik, bild, hem- och konsumentkunskap, slöjd, de naturorienterande ämnena, idrott och hälsa och teknik har eleverna tillgång till den utrustning och de lokaler som behövs för att kursplanens centrala innehåll och ämnets syfte ska kunna uppfyllas. De uppger att det även finns tillgång till den utrustning och de lokaler som behövs i de teoretiska ämnena.

Av Skolinspektionens besök i lokalerna framgår följande. Det finns en fullt utrustad sal för idrott och hälsa som är inrymd i skolbyggnaden. Det finns vidare en sal för undervisning i ämnet bild. Den är utrustad med flera tvätthoar och i den fanns vid besöket material såsom till exempel papper, pennor, färg och självtorkande lera. Det finns fyra musiksalar samt en musikaula som är utrustad med diverse instrument och inspelningsutrustning. Det finns fyra laborationssalar för undervisning i de naturorienterande ämnena samt ett preparationsutrymme. I två av tre laborationssalar finns dragskåp. För ämnet teknik finns en sal med trettio platser med diverse elektronisk utrustning för undervisning i ämnet. För ämnet hem- och konsumentkunskap finns en sal med sex kök med full utrustning samt tvättmaskiner och kylar. För ämnet slöjd finns en sal med plats för sexton elever för undervisning som omfattar materialet textil och en lika stor sal med plats för sexton elever för undervisning som omfattar materialen trä och metall. Den ena salen är utrustad med bland annat symaskiner, vävramar, overlockmaskiner, nåltovningsutrustning och det finns lager med tyg och tråd. Den andra salen är utrustad med bland annat bandsåg, kontursåg, pelarborr, slipmaskin, utrustning för bockning och najning. Det finns handverktyg samt färg och penslar.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 35 § skollagen framgår att skolenheten ska ha tillgång till och använda ändamålsenlig utrustning och lokaler och att eleverna i undervisningen får använda digitala verktyg.

Av Lgr22, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag framgår bland annat att alla elever ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik. Av Lgr 22, 2.2 Kunskaper att läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven får använda digitala verktyg på ett sätt som främjar kunskapsutveckling.

Av Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar framgår vidare att rektorn har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, ges förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bland annat digitala verktyg.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens bedömning är att samtliga elever på skolan har tillgång till digitala verktyg och att de används i undervisningen. Vidare är bedömningen att det för utbildningen finns de lokaler och den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfylla.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Prövning av ekonomiska förutsättningar**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Huvudmannen har kommit in med årsredovisning avseende räkenskapsåret 2022/2023 och en aktuell balans- och resultatrapport för perioden juli till och med december 2023. Skolinspektionen har hämtat in en kreditupplysning från Upplysningscentralen (UC). Av utredningen framgår att huvudmannen bär sina kostnader och har ett stabilt eget kapital.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 5 § andra stycket 2 p. skollagen framgår bland annat att enskild får efter ansökan godkännas som huvudman för grundskola om den enskilde har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Enligt 26 kap. 3 § första stycket 5 p. skollagen har Skolinspektionen tillsyn över att enskilda som myndigheten har godkänt uppfyller kraven i 2 kap. 5 § skollagen.

I förarbetena till skollagen anges att den enskilde ska ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Kravet gäller under hela den tid då verksamheten bedrivs. I kravet på ekonomiska förutsättningar ligger att verksamheten ska bedrivas på ett sätt som innebär att den bär sina kostnader och att det finns ekonomiskt utrymme för nödvändiga investeringar. Det kan bli aktuellt att ingripa mot en aktör om ekonomin kraftigt försämras, till exempel genom vikande elevunderlag eller att aktörens tillgångar minskar, på ett sådant sätt att det påverkar förutsättningarna att bedriva en verksamhet av godtagbar kvalitet enligt lagar och andra föreskrifter. Om verksamheten visar ett underskott bör det vägas in om det finns fonderade eller andra medel, exempelvis en bankgaranti, tillgängliga för att hantera underskottet. En prognos som visar att det finns förutsättningar att inom skälig tid nå ett överskott kan också vara en indikation på att kravet är uppfyllt. Vidare anges att om en tillsynsmyndighet konstaterar att det finns risk att verksamheten inom en nära framtid kommer att gå i konkurs bör detta vara ett skäl att ingripa mot verksamheten (Prop. 2017/18:158 s. 50 och 122).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område och det har inte framkommit att det saknas ekonomiska medel för nödvändiga investeringar. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Stina Johansson.

Utredaren Josefin Eriksson Hedström har varit föredragande i ärendet.